

MÜKELLEFÇE KENDİ ALEYHİNE OLAN CÜZ'İ ÖDEMELERİ ZAMANAŞIMINI KESMEYECEĞİNDEN ZAMANAŞIMI DEFİ İLERİ SÜRÜLEBİLİR

Danıştay 4. Daire 12.02.2013 gün, 2012/1851 E. 2013/632 K. sayılı kararı ile mükellefçe yapılan ve kendi aleyhine sonuç doğuran cüzi ödemeler zamanaşımını kesmeyeceğinden bahisle zamanaşımı defi' inde bulunulabilir.

Sivas Vergi Mahkemesi'nin haczin devamına kararının temyizi üzerine Danıştay 4. Daire "Davacılar ile müteahhit arasında yapılan daire satış sözleşmesi uyarınca, müteahhite ait ... ada üzerinde inşa edilen binadan bir dairenin davacılara verileceği konusunda anlaşma sağlandığı, davacılar tarafından satın alınan daire bedelinin ödendiği, müteahhitin inşaatı tamamlamadığı, kaba inşaat halinde bıraktığı, yarım kalan dairenin davacıların kendi imkanları ile yaklaşık 30 milyar lira harcamaları suretiyle tamamlandığı, müteahhitin sözleşmeden doğan yükümlülükleri yerine getirmediği, ayrıca bedeli ödenen dairenin tapusunun halen müteahhit adına kayıtlı olduğu, müteahhitin ödenmeyen vergi borçlarından dolayı davacıların satın aldıkları daire de dahil olmak üzere müteahhit adına kayıtlı görünen taşınmazlar üzerine haciz konulduğu, davacılar tarafından Sivas Asliye 3. Hukuk Mahkemesi nezdinde sözleşmeye dayalı olarak tapu iptali ve tescil davasının açıldığı, anılan Mahkemenin E:2005/307, K:2007/75 sayılı kararıyla; müteahhit adına kayıtlı olan tapunun iptaline, taşınmaz tapusu üzerinde bulunan hacizler kalmak kaydıyla davacılar adına tesciline karar verildiği, davacılar tarafından, müteahhitin vergi borcundan dolayı taşınmazlara en son 2005 yılında konulan hacizden sonra hacze esas alınan vergi borcu için başlayan beş yıllık tahsil zaman aşımı süresinin dolduğu ileri sürülerek haczin kaldırılması istemiyle davalı İdareye başvurulduğu, davalı İdarece istemin reddilmesine ilişkin tesis edilen işlemin iptali istemiyle de açılan davada, Vergi Mahkemesince, hacze esas alınan müteahhit vergi borçlarının tahsili için 2004 ve 2005 yıllarında haciz tatbikinden sonra beş yıllık tahsil zaman aşımı süresi içerisinde muhtelif yıllarda yapılan tahsilatlar ve 6111 sayılı Kanun kapsamında vergi borçlarının yeniden yapılandırılması nedeniyle hacze esas vergi borçlarının zaman aşımına uğramadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verildiği anlaşılmaktadır.

Davacılar ile müteahhit arasında yapılan daire satış sözleşmesi uyarınca, davacıların daire bedelini ödemek suretiyle, müteahhitin de inşaatı tamamladıktan sonra dairenin davacılar adına tapuya tescil ettirmesi suretiyle, tarafların edimlerini yerine getirmesi gerekmektedir. Ancak davacılar tarafından daire bedelinin ödenmesi suretiyle edimin yerine getirilmesine rağmen müteahhit inşaat yarıda bırakarak ve dairenin tapusunu davacılar adına tescil ettirmeyerek üzerine düşen edimi yerine getirmemiştir. Müteahhitin dürüstlük kurallarına aykırı bir şekilde sözleşmeden doğan edimini yerine getirmemesi nedeniyle davacıların adlarına hükmen tescil edilen taşınmaz üzerinde haciz bulunmaktadır. Dolayısıyla müteahhit edimini yerine getirmiş olsaydı davacılar adına tescil edilen taşınmaz üzerinde haciz bulunmayacaktı.

Davacılar, adlarına tescil edilen taşınmaz üzerindeki hacizden dolayı menfaatleri ihlal edildiğinden hacze esas alınan vergi borcunun zaman aşımına uğradığını ileri sürerek söz konusu haczin kaldırılmasını isteyebileceklerdir. Dolayısıyla, davacıların borcu olmadığı halde müteahhitin vergi borcunun zaman aşımına uğrayıp uğramadığı yönünden incelenmesi hakkaniyet gereğidir. Bu bağlamda dosya içeriğinden, asıl borçlu müteahhitin vergi borçları için muhtelif yıllarda muhtelif cüz'i ödemelerin yapıldığı ve 6111 sayılı Kanun kapsamında 01.04.2011 tarihli dilekçeyle vergi borçlarının yeniden yapılandırıldığı, hacze esas alınan vergi borçlarının hangi yıllara, hangi vergilere ait olduğunun belli olmadığı ve yapılan ödemelerin de hacze ilişkin vergi borçlarını içerip içermediğinin de belli olmadığı anlaşılmaktadır. Müteahhit tarafından yapıldığı ileri sürülen ödemeler zaman aşımını kesecek olmasına rağmen, müteahhit tarafından kendi aleyhine sonuç doğuracak şekilde cüz'i miktarda ödemelerin yapılması hayatın olağan akışına aykırı olduğundan zamanaşımının kesildiğinden söz edilemeyeceği, ayrıca yapılan bu cüz'i ödemelerin zaman aşımını kestiği kabul edilse dahi hacze esas alınan vergi borcunu içerip içermediği de belli olmadığından yine zaman aşımının kesildiğinden söz edilemez. Dairenin üzerine en son 2005 yılında haciz konulduğu göz önüne alındığında tahsil zaman aşımı

süresinin son günü 31.12.2010 olacağından bu tarihten sonraki bir tarihte 6111 sayılı Kanun kapsamında yapılandırılmaya gidilmesi de, yeni bir tahsil zaman aşımı süresi ihya etmeyecektir.

Davacıların taşınmazı üzerinde bulunan haciz mülkiyet hakkının özünü zedelemekte ve hakkı kullanılamaz hale getirmektedir. Söz konusu haczin dayanağı amme alacağı için tahsil zaman aşımı süresinin dolduğu iddiası ve haczin üçüncü şahsın borcundan dolayı olması göz önünde bulundurularak kamu yararı ile davacıların temel hakkı olan mülkiyet hakkı kıyaslandığında kamu yararı adına temel hakkın ihlal edilmesi ölçülülük ilkesine de aykırılık teşkil etmektedir. Çünkü ileri sürülen kamu yararı, kamu için öncelikli, genel menfaatleri koruyan, kamu hizmetlerinin sürdürülmesi için zorunlu bir durum arz etmemekte, sadece devlete başkasının mülkü üzerinde sebepsiz yere tasarruf etme hakkı vermektedir. Bunun karşısında kişinin temel hakkı ihlal edilmektedir. Dolayısıyla mülkiyet hakkı kullanılamaz hale getirilerek kişi yararı ile kamu yararı arasındaki denge kişi aleyhine bozulmaktadır.

Açıklanan nedenlerle, davacıların taşınmazı üzerindeki haczin kaldırılması istemiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin işlemin iptali istemiyle açılan davada Vergi Mahkemesince verilen ret kararında Anayasada, Kişilerin Temel Hak ve Özgürlüklerine İlişkin Uluslararası Sözleşmelerde ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarında yer alan kişilerin temel haklarını korumaya yönelik ilkelere ve hukuka uyarlık bulunmadığından bozulmasına” hükmetmiştir.